

Антропософски вести

Брой 50
ВЕЛИКДЕН
МАРТ 2016 г.

ИЗДАВА СЕ ОТ АНТРОПОСОФСКОТО ОБЩЕСТВО В БЪЛГАРИЯ

Антропософията е път на познание и себеразвитие, който обхваща сферите на философията и науката, изкуството и социалния ред, предлага духовно-научни методи за развитие на истинско осъзнаване на реалността, дава обективно обяснение за човешката и световна еволюция. Основателят – д-р Рудолф Щайнер (1861 – 1925 г.) предоставя на всяка индивидуалност в пълна свобода обективно да изследва и провери фактите, изнесени от него за видимия и невидимия свят.

СЪДЪРЖАНИЕ

2. 2016 година – начало на нов импулс за духовно спомняне и духовна будност
3. Мистерията на Голгота – основа на духовното причастие на човека по пътя на съвременното посвещение
5. Изцеляващите сили на Великото събитие
7. Годишна тема 2016/2017 - Трансформация на света и себепознание пред лицето на злото
8. Как да дадем звездните сили на децата
9. Валдорф – това е Монтесори с душа
12. Човекът и събитията на нашия век
14. Благовещение. Новата женска същност
15. Човечеството е болно от интелектуализъм
17. На празника – с ново и свежо проникновение
18. Защо Гьоте е толкова важен за Рудолф Щайнер
18. Из живота в Гьотеанума
19. Три години без Светла Бисерова
19. Нови книги
24. Антропософски групи в България

Възкресение Христово – икона от Андрей Рубльов

Ето, Аз съм с вас през всичките дни до свършека на света,
до края на мировата епоха!

(Матей, 28,20)

2016 ГОДИНА – НАЧАЛО НА НОВ ИМПУЛС НА ДУХОВНО СПОМНЯНЕ И ДУХОВНА БУДНОСТ

Скъпи приятели, Великден, като един подвижен празник, всяка година поставя на изпитание нашата будност и съзнателност. Всеки, който иска да съучаства в тази голяма Мистерия осъзнава важния ритъм от 7 седмици преди и след нея. Душата има нужда от едно пречистване, започващо с покаяние и опрощение. В следващите

седмици тя поддържа едно вътрешно смирение и великодушие в отношенията си със света.

Разбира се, всеки е свободен да намери своя път към този празник. Като една симетрия във времето, 7 седмици след Възкресението е Петдесетница.

Подготовката и изживяването на Мистерията на Голгота се превръща в изява на свободната човешка воля и Съзнателна душа. Когато човек намери Пътя и след години Мъдрото духовно ръководство го изправи пред собствената му Голгота, той може да пробуди у себе си Истината и Съвестта, за да осъществи принципа - Аз Съм Пътят, Истината и Животът.

Антропософията е наш водач по Пътя. Антропософският живот облагородява и обогатява нашите представи и чувства, укрепвайки волята и стремежа към духовно познание.

Темата на миналата година беше - Човекът и Света, себепознанието, което води до мировото познание. Пътят от себеизживяването до осъзнаването на света. Тази година към тези два елемента се прибави и злото - Преобразяването на света и себепознанието пред лицето на злото. Дали

Голяма част от хората приемат Великденския празник като събитие, свързано, от една страна, с най-дълбоките чувства и трепети на човешката душа, а от друга – с големите и застрашителни тайни на света и Космоса. Ако днес потърсим Възкресението като едно съдържание на вярата, ние ще установим, че за модерното човечество Възкресението не съществува. Христос Исус мина през смъртта. Той бе положен в гроба на времето и след изтичането на третия ден, безвъзвратно се свърза с Битието на Земната планета. От тогава Неделята на Възкресението се почита като ден, в който Христовото Същество победи смъртта и строши оковите на гроба. От тогава този ден е символ на Христовата победа. По този начин пред нас застава истинското съдържание на Великденския празник: Смъртта, Спокойствието на гроба, Възкресението на Христос Исус. Човечеството трябва отново да си върне Възкресението, и то може да стори това само с Антропософията. Само антропософският възглед може да пробуди заспалия инстинкт на човека за истинското Възкресение, а антропософската смелост - да се влее в

себепознанието може да променя света, да преодолява злото. Световните събития в последната година ни пробуждат за това. Критиката към света и злото без себепознание не дава резултат. А себепознанието разкрива тъмната страна на човека. Знаем, че човечеството стои на Прага на Духовния свят. Там душевният свят на човека започва да се разпада, което отваря вратата на другите сили. И тук идва Антропософията като духовна наука и практическо ръководство.

Как се развива тя у нас и кой е наболелият проблем?

Антропософското движение в България отбелязва своята 25 годишнина, а Антропософското Общество става на 15 години. Членовете са над 140. Четящите антропософия - още няколко стотин.

От доста време стои въпросът: Защо се търси само антропософията като познание, а се избягва членството в Обществото? Търси се съдържанието, но не и формата.

Въпрос на незрялост или изкушение. Не осъзнаваме ли, че носим отговорност пред Духа? Отказвайки да създаваме общности, отказваме да търсим и възможности за свободно мислене и изразяване. Защото истинните духовни отговори се дават в общност.

А духовното познание има висока стойност, но и цена. В Мистерийните драми, Духът на стихииите иска от г-жа Балде да плати цената на духовното познание, което дава на двамата си ученици, тъй като те отказват да платят.

Някой винаги плаща и то много висока цена, непонятна за останалите. Кармата трябва да се изравни. А който е в антропософията, има кармичен дълг.

Тази година - 2016 започва 7-годишен период на подготовка за 100 г. от Коледното Събрание (2016 г. – 2023 г.). Още един импулс на духовно спомняне и духовна будност.

Трайчо Франгов, АОБ

Михайловата мисъл на нашата епоха и да зазвучи като мощен камбанен звън в човешкото сърце. Само когато антропософската смелост открие дълбоките тайни на Рождество Христово и укрепи мисълта за Рождество Христово, само тогава Възкресението ще стане един истински и тържествен празник за човека. Защото Антропософията е длъжна към мисълта за смъртта да прибави и мисълта за Възкресението. Самата тя трябва да се превърне в един вътрешен празник на Възкресението за човешката душа. Тя трябва да одухотвори човешкото мислене с настроението на Великден. И тя ще го направи, особено след като хората разберат как древната идея на мистерииите може да оживее във вярно осмислената идея на Възкресението. Защото един правилен светоглед възниква от тялото, душата и духа на човека във физическия, душевния и Духовен свят.

Рудолф Щайнер.

„Великденският празник като част от мистерийната история на човечеството”

МИСТЕРИЯТА НА ГОЛГОТА – ОСНОВА НА ДУХОВНОТО ПРИЧАСТИЕ НА ЧОВЕКА ПО ПЪТЯ НА СЪВРЕМЕННОТО ПОСВЕЩЕНИЕ

Доколко в социалната си дейност сме реално свързани със силите, произтичащи от Мистерията на Голгота

Мястото, където веднъж се е осъществила Мистерията на Голгота, е онази област, в която силите на Среднощния час на битието действат върху земното битие, т.е. свръхсезивната страна на физическото битие. В нея за първи път е извършен преходът от другата страна на мировото битие, в резултат на което един единствен път през цялата земна еволюция в духовните подоснови на човешкото физическо тяло силите на Среднощния час на битието се проявяват в такава пълнота и такава мощ, че самото това тяло е получило вечното неунищожимо битие, недостъпно за силите на смъртта. Тази област е мястото на действието на Светия Дух в материята, мястото на неговата пълна и окончателна победа над нея. Същността на Мистерията на Голгота се състои в този най-мощен пробив на духовните сили от другия бряг на мировото битие и тяхното непосредствено встъпване в хода на земното ставане на човечеството. Тя е свързала завинаги земното битие със Среднощния час на битието. От тогава човек може да се приобщи към силите на Среднощния час на битието не само в духовния свят, но и намирайки се в земно тяло, както чрез духовното причастие, достижимо в съвременното християнско посвещение, така и чрез новия сакраментален култ. Пристъпвайки в Храма на Граала, човек постепенно е доведен до истинско причастие с кръвта и побеждаващия смъртта живот на тялото Христово, за което Рудолф Щайнер казва: „През миналите епохи Свещеният съд се подготвяше така, че когато настъпи времето, да бъде в състояние да носи в себе си кръвта на Христос и Неговия живот.” От самото начало, според истинската традиция на Мистериите, причастието от чашата на Граала се извършва не с физическите субстанции на хляба и виното, а в чисто духовна форма, благодарение на изпълването на рицарите на Граала със силите на издигнатия се от гроба на Голгота фантом на Христос. Също както в сакраменталното причастие, което духовно-исторически се извършва в Тайната вечеря преди Мистерията на Голгота, така и в духовното причастие има два вида чисто духовни субстанции, приобщаването към които става възможно веднага след Мистерията на Голгота, като нейно главно следствие. В този смисъл духовното причастие се осъществява не на Тайната вечеря, а непосредствено в самата Мистерия на Голгота. Първата и основна субстанция на духовното причастие е свързана с тялото на Възкресението, или фантома, чиято същност Рудолф Щайнер подробно разглежда в лекционния цикъл „От Исус към Христос”: „Фантомът, недостъпен за възприемане от физическото зрение, е свършено прозрачно, силово тяло. Именно това се издига от гроба на Голгота: чистият фантом на физическото тяло с всички качества на физическото тяло.” (GA 131, 11. 10. 1911) Такава е характеристиката на първия елемент на духовното причастие. Три месеца след споменатия лекционен цикъл, Рудолф Щайнер

говори за втория елемент, който е свързан с особената етерна обвивка, в която Христос се е обгърнал след Своето Възкресение от мъртвите. „След Възкресението Христовият Дух е обгърнат в плътно етерно тяло, съгъстено почти до физическа видимост. Така Той странства навсякъде, явявайки се на онези, пред които може да се открие. Той е бил видим не за всички, защото това е било само едно съгъстено етерно тяло, което Христос е носел върху себе си след Възкресението.” (GA 223) И така, в самия процес на Възкресението имаме две последователни степени, според данните на духовната наука. В началото е Възкресението като такова, т.е. спасението на праобраза на физическото тяло на човека, основата на което е била положена от Духовите на Волята на Стария Сатурн. Това е най-чистият акт на Божествената Воля на Христос, защото в своето субстанциално съдържание фантомът на Възкръсналия Христос се състои от концентрираните сили на Неговата Воля, действащи в самата материя като побеждаващ смъртта живот на Духа. След това възстановеният в своята изначална космическа същност фантом на човешкото физическо тяло е обгърнат със силите на плътното етерно тяло, основата на което е била положена на Старото Слънце от Духовите на Мъдростта. Съгъстването на това етерно тяло, т.е. образуването на обвивката на София около него, е най-чистият акт на Христовата Любов, пронизана от силите на мъдростта на София.

В четвъртата част на Медитацията на Основополагащия камък се говори за това, че Христос-Слънце засиява в земното битие. Според Рудолф Щайнер, това сияние се появява, когато на хълма на Голгота от раните на разпнатия Христос се пролива Неговата кръв и се приема от Земята като велико макрокосмическо Причастие: „В момента, когато на Голгота е бил издигнат Кръстът и кръвта се е проливяла от раните на Христос Исус, е възникнал нов космически център! Така че, когато съзираме умиращия Христос, ние стоим пред изходната точка на образуващото се ново Слънце.” (GA 112) В резултат на това е дадена възможност във всички следващи времена на етерните тела на земните хора да приемат в себе си новата Христова Светлина или Светлината на Възкресението, чрез установяване на съзнателна връзка с Христовия Импулс, или със силите на Неговото съгъстено етерно тяло. Етерните тела на онези хора, които са разбрали Христос и които са се свързали с Христовия Импулс, могат да приемат новата сияеща сила, която от тогава присъства на Земята. Те приемат Христовата Светлина в своите етерни тела. По този начин в Мистерията на Голгота е положена основата за спасението не само на физическото тяло, но и на човешкото етерно тяло. Защото по своята вътрешна същност те принадлежат на миналото земно развитие и се нуждаят от силите на Възкръсналия Христос, за да получат бъдеще. Трябват им силите на Неговия фантом

и силите на Неговото съгъстено етерно тяло, за да стъпят на пътя на Възкресението, вземайки със себе минералното и растителното тяло на Земята, които иначе са обречени на гибел и смърт. От духовно-физиологическа гледна точка, връзката между фантома и плътното етерно тяло на Възкръсналия може да се разбира така. Фантомът е спасената форма на физическото тяло, в основата на която е одухотворената от Христовата Воля най-материална част на човешкия организъм – неговата костна система, скелетът. Но във физиологически смисъл, костната система е главен източник за образуването на основните елементи на човешката кръв, която възниква в костния мозък, т.е. на границата на твърдото и течното битие. Ако вземем под внимание, че зад всички твърди части на организма стои невидимото силово тяло, даващо им форма, а зад всички течности на човешкия организъм – етерното тяло, то от духовно-физиологическа гледна точка „уплътняването“ на етерното тяло е свързано именно с онези гранични области на човешкия организъм,

където вътре в неговите най-твърди образувания, костите, възниква най-важната и най-подвижна течност на човешкия организъм – неговата кръв. Така че Възкресението е тотално одухотворяване на целия земен организъм, чак до неговата костна система, при което фантомът, възвърнал изначалното си състояние, присъединява към със себе си и най-близките му „уплътнени“ части на етерното тяло, т.е. точно онези, които са физиологически свързани с процеса на образуването на кръвта в костната система. Тази близост на най-подвижния елемент в човешкия организъм – кръвта, с най-твърдия, минералния елемент – костната система, е изпълнена с дълбоко значение и принадлежи към най-големите мистерии на човешкото земно битие. Ако вземем под внимание, че кръвта е телесният носител на човешкия Аз, а костната система е най-материалната част на тялото, то тяхното взаимодействие на физиологическо ниво (образуването на кръвта вътре в костите) е свързано с дейността на самото самосъзнание на човека, което възниква в процеса на отразяването на духовното същество на Аза, живеещ в кръвта, в материалната форма на физическото тяло. Това взаимодействие на кръвта и костите в човешкия организъм има пряко отношение към централната тайна на Възкресението, а именно към факта, че Христос Исус е бил първото и единствено земно Същество, което е могло напълно да одухотвори своето физическо тяло чак до костната система със силите на своя земен Аз и да превърне одухотворената костна система в чист фантом. Именно тук, на границата на течния и твърдия елемент, а в по-широк смисъл между физическия елемент и етерния, свръхсетивен елемент, костите и кръвта, където при взаимодействието на човешкия Аз и най-твърдата материя на човешкото тяло възникват първите предпоставки за

развитието на неговото Аз-съзнание, в Мистерията на Голгота започва спасението на човешкия Аз. То се извършва в момента, когато Христовият Аз напълно се подчинява на костната система, превръщайки я в най-съвършения инструмент на Аза, а след това я внася в цялото земно развитие, където тя може да служи за спасението и съхранението на индивидуалния човешки Аз. „И следствие от съединяването на Христос с физическото тяло на Исус е било това, че на Земята веднъж е живяло тялото, което е било в състояние така да овладее своите сили, че е могло да внесе в земното развитие духовната форма на костната система“ (GA 112). Така че към най-дълбоките мистерии дори и на физиологическото битие на човека принадлежи това спасение на неговия Аз чрез победата на Христос над силите на смъртта в костната система. В Мистерията на Голгота процесите на възникването на фантома и съгъстеното етерно тяло на Възкръсналия са огледално отражение на двойния процес, предшестваш Възкресението. Този двоен процес се състои във великото

Икона от 1360г. Новгородска школа

макрокосмическо причастие на Земята, което тя е получила, приемайки Кръвта на Христос Исус на хълма на Голгота и след това полагагането в гроба на Тялото и неговите субстанции. В резултат на това двойно причастие на Земята е започнало началото на възстановяването на нейните връзки със света на подвижните звезди, планетите, чак до Слънцето, а след това с целия звезден космос, света на неподвижните звезди, който излиза отвъд пределите на слънчевото битие. Благодарение на това, в развитието на Земята е положена основата на космическото причастие. В процеса на Възкресението описаните събития следват в обратен ред. Отначало Христос се обгръща със силите на възстановения в първоначалната си

форма фантом, а след това и с етерното тяло, „съгъстено с Христовата сила“ (GA 130), т.е. съгъстено от Него Самия след Своето Възкресение.

Лекцията си, посветена на „духовното причастие на човечеството“, прочетена в нощта на огнената гибел на Гьотеанума, Рудолф Щайнер завършва с две матрически изречения, в които посочва действието на силите на неподвижните звезди върху твърдата материя, а на планетите – върху течната материя. След Мистерията на Голгота тези космически сили могат да станат основа на духовното причастие на човека, ако бъдат възприети и преобразени от волята му, стоплена от любовта и от неговите чувства, озарени от мъдростта, София. В резултат на това, за такъв човек „светът става Храм, светът става Дом на Бога. А познаващият човек, който се укрепва в чувства и воля, става жертващо се същество. Фундаменталното отношение на човека към света се издига до постигането на един космически култ, на един световен култ.“ (GA 291). След това Рудолф Щайнер казва, че осъществяването на този космически култ от съвремен-

ния човек, кулминацията на което трябва да стане неговото духовно причастие, е необходимо условие, за да може Антропософията да изпълни своята мисия в света.

Конкретният път, водещ съвременния човек към духовно причастие, е даден в Медитацията на Основополагащия камък като процес на пронизване на цялото му същество със субстанцията на издигналия се от гроба на Голгота фантом на физическото тяло и със субстанцията на сгъстеното етерно тяло на Възкръсналия. В най-древните мистерии на човечеството посвещаващият се е „чувствал себе си преобразен от боговете в своето физическо тяло и превъплътен в божествен човек”(GA 346) Тази степен е отново достижима в свършено нова форма, благодарение на медитативната работа с Медитацията на Основополагащия камък и нейните ритми, която е началото на пре-осъществяването на самия човек. И ако днес човек наистина пожелае да премине този път, тогава силите на фантома, приети в него, могат да станат основа на новото му Аз-съзнание, което ще му позволи „все по-съзнателно и по-съзнателно да следва от една инкарнация в друга” (GA 131). Тогава, в резултат на установяването на все по-осъзната връзка с фантома на Възкръсналия, ще стане възможно не само „спасението на човешкия Аз”, в който е съсредоточен смисълът на цялото земно развитие, но и стъпването на пътя за подготовка към приемането на отпечатъка на Христовия Аз в себе си. В своите лекции Рудолф Щайнер нееднократно говори за това, че възможността за неговото приемане се открива пред хората през 20 век и че задачата на Антропософията е да открие пътя към постигането на тази цел. Именно към тази цел е насочена

цялата вътрешна работа на човека с Медитацията на Основополагащия камък, защото чрез своята връзка с фантома тя го подготвя за приемането на отпечатъка на Христовия Аз в себе си. Приетият в човешкото същество фантом може да стане отразяваща субстанция, благодарение на която да бъдем в състояние да достигнем съзнателно преживяване на отпечатъка на Аза на Христос в своята душа, да се научим с всичките душевни сили да обичаме своята карма, като дар от Христос, за да черпим от тази любов силите за непрестанна работа над нея за постепенното ѝ привеждане в порядък, съответстващ на новия миров порядък на Христос като Господар на Кармата. Защото „да обичат кармата си – на това хората са се научили само чрез Мистерията на Голгота.”(GA 143) Да обичаш кармата си, това за антропософите означава да обичат кармата на Антропософското общество дори и в най-трудните ѝ прояви. А това може да стане за тях критерий, доколко в социалната си дейност те са реално свързани със силите, произтичащи от Мистерията на Голгота.

Действащите във всичко сили на Духа са пронизващите целия земен живот сили на кармата, които имат както своето начало, така и най-висока точка в Среднощния час на битието. Същевременно те са родствени със силите, които на олтара превръщат хляба в плътта на фантома Христов, а виното - в Негова Кръв. Те образуват основата не само на сакраменталното, но и на духовното причастие, достижимо на пътя на съвременното посвещение.

Сергей Прокофиев
Превод: **Веселина Велкова**

ИЗЦЕЛЯВАЩИТЕ СИЛИ НА ВЕЛИКОТО СЪБИТИЕ

Христос идва на Земята от свят, където смъртта е непозната. Ето защо, за да познаем Христос е необходимо да разберем неговата смърт. Само на Земята има раждане и умирање и това е причината Мистерията на Голгота да се случи тук, на Земята. И ако човек не успее да свърже душата си с Христовия импулс на Земята, то той няма да го преживее и преминавайки през сферата на Слънцето в Духовния свят.

Чрез Мистерията на Голгота всъщност се разиграва борбата на Боговете. Най-загадъчните събития на Земята са раждането и смъртта. Във Висшите светове съществува само преобразуване. Още от началото на земното си развитие, човекът е въввлечен в света на материята по-дълбоко, отколкото е предвидено. Той е включен в битката между Боговете и Луцифер. Великото събитие на Голгота е една жертва от страна на Боговете. Един от тях слиза на Земята, за да изживее в човешко тяло смъртта, която може да се изпита само от хората. Чрез това дело трябва да се пренасочи развитието на Земята и човечеството от низходяща

към възходяща посока. Христос се „сродява” със смъртта, но смъртта на Голгота всъщност е победа на живота. В действителност това е победата на Духа над материята, победа на вечното над преходното. В този момент се ражда душата на Земята. Аурата на Земята изцяло се прониква от Христовото Същество. Както малката капка изпълва със своята субстанция огромно количество течност, така в момента на Събитието на Голгота духовната атмосфера на Земята се прониква от нещо ново и обновяващо, нещо духовно, което остава и до днес. Земята е обновена. От този момент хората са потопени в

духовна атмосфера, проникната от Христовия импулс. Христос вече може да живее в цялата човешка природа. Сега той не е извън Земята. След Мистерията на Голгота тя усвоява преработеното Христово етерно тяло като своя духовност.

Христовото Същество донася азостта на човека. „Космическият Христов Аз е огненият изхранващ извор на човешкия аз. Въздействията, които произлизат от него са искри за един живот и този живот винаги и навсякъде побеж-

дава смъртта.” (Емил Бок – „Трите години”) Чрез слизането на Земята на Христос се дава възможност човекът отново постепенно да може да намери пътя от една душа към друга, да преодолее егоизма, егоцентризма, отново да получи възможност да изгражда великата сила на братството. Така човечеството може да формира кармата по правилен начин. Без идването на Христовите сили на Земята човечеството не би могло да намери правилния път за бъдещото си развитие. То би затывало все повече и повече в лъжи, заблуди и страхове.

Христос е този светлonoсец, който извежда от греха и заблудите и благодарение на когото човекът може отново да се извиси и намери пътя нагоре. След откъсването си от Духовния свят и под влиянието на Луцифер, човекът се оплита в горещите си желания и страсти, а след това под влиянието на Ариман – в грешки, илюзии, лъжи. Той изгубва непосредственото познание и разбиране за духовните истини. Ала след Великото събитие човечеството отново трябва да завоюва виждането и разбирането за света. Това, което Христовото Същество съвсем доброволно извърши за нас може да бъде обхванато от човека само ако той е съзнателно същество с „добра воля”. Само благодарение на своите съзнателни действия и просветлено мислене, човечеството ще постигне пълно и истинско разбиране за значението на Христос. Тогава той ще може да действа като „Аз”. Ако някой очаква да бъде „спасен” и Христос да му въздейства наготово, той нищо не би могъл да постигне. Само чрез своя активен стремеж да познаят същността на Христовото Същество, по какъв начин то е слязло на Земята и как е съпричастно към нашата планета чрез силата на Духа, хората ще извоюват своето издигане нагоре.

Луциферическите духове се промъкват в астралното тяло на човека и го принуждават да се спусне във физическия свят. В следствие на това, той не само може да попадне под влияние на злото, но и да получи възможност да постигне своята свобода. Обаче борбата за утвърждаване на свободата е възможна единствено за подготвените за нея човешки души, преборили се съзнателно със слепите си инстинкти. Луцифер се намира в човека. Той го сваля на Земята и го вмъква в земното битие, като го подчинява на страстите и желанията, намиращи се в човешкото астрално тяло. След това Ариман напада етерното тяло, разсъдъчната душа на човека. Но с идването на Христос се ражда тази сила, която може отново да повдигне човека. Сега човекът може да пожелае да познае Христос, като събере целия си опит и мъдрост. По този начин чрез познанието за Духовния свят, той ще добие изкупление за себе си и за Луциферическото същество. Движението на човечеството напред зависи от разбирането за Събитието на Голгота. Постепенно то ще

се изпълни със самосъзнание за свободно познание и разбиране на Христос и Мистерията на Голгота. Заниманията с духовна наука ще помогнат на хората да постигнат едно истинско християнство. Благодарение на това познание постепенно ще осъзнаваме Христос като Дух, който озарява вселената. Резултат от това ще бъде издигането на човечеството в морално отношение, светът ще става все по-добър, все по-одухотворен. Така „нощният мрак ще бъде преодолян”, хората ще са по-мъдри и по-силни, ще се взират все по-дълбоко в основите на Битието. Те ще отнесат със себе си в свръхсетивния живот плодовете, които са завоювали тук, на земята и след това отново и отново ще ги пренасят при следващите си възплъщения. По този начин Земята все повече ще се превръща в образ на своя Дух – Духът на Христос. Не философстването и дискутирането, а това, че човекът действително ще се прониже от този Дух, ще го приеме

в себе си, ще се стреми към опознаването му чрез своята воля ще преобрази Земята. Самата Духовна наука ще се превърне в лечебно средство, което ще направи човека здрав и прекрасен.

Реалната сила на Науката за Духа ще стане още по-ясна за нас, ако отправим поглед към пристъпващия човек през портата на смъртта. Познанието е сила, която ни дава възможност да влезем съзнателно в Духовния свят. И ако Христос не беше се появил във физическия свят, човек никога не би имал тази възможност. В това е разликата между Духовната наука и останалите учения. Всички останали светогледи имат отношение към знанието, а Духовната наука – към самото Битие на човека. За хората е необходимо да видят и осъзнаят Христос по средата - между Луцифер и Ариман. Трябва да бъдем проникнати от силата на Христос и да търсим точката на равновесие. Всеки миг трябва да балансираме между това, което ни откъсва и ни носи луциферично нагоре

и това, което ни устремява ариманично надолу. И само когато се стремим към това равновесие, можем да намерим Христос.

Ако Боговете от дохристиянските времена са дарявали на човека инстинктивна мъдрост, мъжество и безстрашие, то от символа на Кръста струи любов. Тази любов е в основата на безкористния интерес на човек към друг човек и е неразривно свързана със свободата и моралното.

Когато по времето на Голгота се пролива Христовата кръв, аурата на Земята започва да свети в пространството. Това е астрално сияние, което може да се види само от ясновидците. Но в бъдеще тази астрална светлина ще стане физическа и Земята ще се превърне в сияещо, излъчващо светлина тяло, ще се превърне в Слънце.

Единно антропософско общество

Годишна тема 2016/2017 г.

ТРАНСФОРМАЦИЯ НА СВЕТА И СЕБЕПОЗНАНИЕ ПРЕД ЛИЦЕТО НА ЗЛОТО

Първата част от годишната тема за 2016/2017 г. отразява темите от предходните години, а аспектът на злото е добавен като нова тема. Както и миналата година, няколко автори ще споделят по-подробно различни страни от темата.

Скъпи членове и приятели,

Целта на годишната тема е да помогне на всички, които искат да работят върху тази тема, да си изградят хоризонт от осъзнаване. С работата си те всъщност осъществяват една основна цел на Антропософското общество, тъй като се свързват с други хора и насърчават душевния живот чрез стремежа към духовно познание.

Една от централните задачи на членовете от Ръководството на Гьотеанума е да направи реалистична оценка на духовната ситуация в наше време и на ролята, която Антропософията трябва да играе в нея. Въз основа на това ние се стремим да работим заедно и да изпълняваме отговорността си пред Гьотеанума като Школа за духовна наука. Годишната тема възниква все повече като резултат от тази работа, част от която е редовно да се консултираме с генералните секретари на големите национални общества и това ни помага да стигнем до общи ориентири и да формулираме темата заедно.

Създаване на съзнателна връзка

В този смисъл, годишната тема изразява нашата оценка на днешната ситуация и съответните задачи на Антропософията, и включва информация от индивидуалната ни работа, нашите пътувания, срещи и сътрудничество с много хора и институции в целия свят.

Ние се надяваме, че имайки предвид тази предистория, клоновете и групите на Антропософското общество ще проявят интерес към предложената тема и че тя може да оформи важен център за работа в професионалните области и секциите.

Където и да живеете и каквото и да правите, чрез работата върху годишната тема вие можете да направите съзнателна връзка и да работите заедно с Гьотеанума, а и с много други хора в света, ориентирани към Антропософията. Тази духовна връзка ще подкрепи Антропософията и ще допринесе за създаването на един по-човешки свят на всички нива от реалността.

През последните години ние специално съсредоточихме вниманието си върху връзката между себепознанието и познанието за света. Засегнахме темата за утвърждаването на света, който става един все по-сложен, създаден от хората свят. Тъй като много приятели постепенно навлизат в годишната тема, ние не искаме да предлагаме нещо съвсем различно. Събитията от последната година и мисълта за това, какво можем да очакваме от близкото бъдеще, ни насочиха към едно по-дълбоко разбиране на злото. Ние разбираме, че формите и измеренията на злото днес стават действени и че те не само ни шокират, но и ни изправят пред непрекъснато нови загадки на познанието, характерни за човечеството през епохата на съзнателната душа.

Трансформиране на света

В своята Антропософска духовна наука Рудолф Щайнер открива и развива съвсем нови аспекти във връзка с разбирането на злото, които водят до ново мислене и ново отношение както на отделния човек, както и в социалния живот.

Животът ни в ежедневието и търсенето на по-дълбоко разбиране ни карат да се запитаем как може да се трансформира света чрез себепознание и как от трансформацията на света може да възникне себепознание, когато се научим да разбираме злото в най-общ смисъл.

Бихме искали да препоръчаме специално две лекции на Рудолф Щайнер, изнесени веднага след Първата световна война, в които той описва едно съвсем ново разбиране на злото. Той е говорил за това и на други места, но никога дотогава не го е изразявал така ясно. Лекционният цикъл „От симптом към реалност в съвременната история“ (GA 185) съдържа важна серия душевни упражнения. Те описват етапите на вътрешното развитие, които могат да ни помогнат да трансформираме себе си, а след това и света – пред лицето на злото.

В нашата работа ние също изживяваме измеренията, които се отварят пред нас при работа с двете имагинации в центъра на Михаиловата мистерия: „Мировите мисли в действията на Михаил и на Ариман“. Рудолф Щайнер ни ги описва като израз на напрежението, от което възниква образ, макар и да е трудно да се формулира, на едно истинско човешко бъдеще. Двете части на Гьотевиат „Фауст“, които ще бъдат представени в Гьотеанума през 2016 и 2017 г. също третират парещия актуален проблем за човешката борба със злото.

И накрая, бихме искали да препоръчаме и други произведения, които разкриват основни аспекти на проблема, надявайки се, че те ще ви вдъхновят да се свържете с тази годишната тема.

**За Ръководството на Гьотеанума:
Кристиане Хайд и Бодо фон Плато**

Препоръчителна литература:

Рудолф Щайнер:

„От симптом към реалност в съвременната история“ (GA 185), лекции 4 и 5;

„Антропософски ръководни принципи“ (GA 26), „Мировите мисли в действията на Михаил и на Ариман“;

„Как се постигат познания за висшите светове“ (GA 10);

„Фауст и проблемът със злото“ (GA 273), лекция от 3.11.1917

Препоръчаните книги от други автори са от Кристиане Хайд и Мартина Мария Сам, Фридрих Йозеф Шелинг, Фридрих Ницше, Хана Аренд, Мартин Бубер, Нанси Хюстън, Ерхард Фуке и Ханс Вернер Шрьодер.

КОГАТО МЕЧТИТЕ СА РОДЕНИ, СЪДБАТА ПОДАВА РЪКА

СЕМИНАР ПО ВАЛДОРФСКА ПЕДАГОГИКА

11-25 януари, Стара Загора

КАК ДА ДАДЕМ ЗВЕЗДНИТЕ СИЛИ НА ДЕЦАТА

За трети път Франциска Келер, антропософски лекар и Йоханес Елдерхорст, лечебен педагог, посетиха България, за да заредят хората тук с рождественски дух и чрез пеене, евритмия и медитации да подпомогнат създаването на истинско валдорфско училище в страната. Семинарът, който се проведе в Стара Загора, беше структуриран в три части – Как да дадем звездните сили на децата Изис, децата София и децата Мадона; поглед към планетите и звездите; и търсене на духа зад или във валдорфското училище за здраво основаване на такава в България.

Идеята на трите модула заедно по думите на Йоханес Елдерхорст беше: „Хората, които се включват в семинара, да имат достатъчно сили в себе си и да създадат здраво валдорфско училище за българските деца”

Важното в педагогиката е да водим децата към звездите, защото те идват от там и когато получат тази връзка със звездните сили тук, на земята, ще имат доверие към физическия свят, а това ги води към Христос. Ако едно дете има доверие към този физически свят, то ще стигне до Христос и това важи за всички деца. Днес никой не говори за това, че Христос можем да срещнем само тук, на земята. Самата земя става тяло на Христос, но той самият има едно тяло – това, на Възкресението. То може да се види духовно, не физически. Христос се опитва да направи физическото тяло отново прозрачно, да възкръсне и тогава земята загубва материалното. Остават физическите закони, но те са духовни.

„И новата педагогика е да води децата към Христос“, посочи Франциска Келер.

Не всички хора са свързани със звездите по един и същи начин и затова е важно как децата се свързват с тях. „С особено внимание трябва да гледаме на това в Източна Европа, защото децата тук имат задачата да положат силите на Духа-Себе”- допълни Келер.

Звездите влияят различно върху душата. Обикновено възрастният човек заспива, взема от съня сила и я носи в тялото си. Тялото се обновява от звездите, обаче душата трябва да придобие нещо. Някога душата е получавала това от звездите, но от 2001 г. тази звездна сила отива за тялото.

Ние като възрастни трябва да се грижим за тялото си, защото то съдържа тези звездни сили, които трябва да поемем в душата си.

При децата звездите трябва да действат навътре в тялото, защото душата е там и тя се храни от звездите, защото е родена от тях. Когато детето може да улови звездните сили в душата си, то вече може да усети материалния свят и има доверие към физическото тяло. А тъй като Христос се намира на земята, децата имат достъп до него по този начин.

„Христос е тук, но без нас неговата работа няма смисъл“ - каза Франциска Келер. – „Всеки път, когато преживеем учудване и удивление, това е един градеж в тялото на Христос. Едно от най-важните неща за децата е да изпитат радост и да я задържат.”

Етерното тяло е любовта и състраданието, а физическото тяло е съвестта.

Съществуват три типа деца: деца Изис, деца София и деца Мадона, свързани със съответните духовни същества, които са посочени и съответно има три начина звездните сили да бъдат доведени до децата. Ако правилно разпознаваме трите типа деца като учители, то ние ще знаем и как да направим това за тях.

Четири темперамента, които познаваме са на етерно ниво, а тези три вида отговарят за това как физически присъстват на земята. От това дали човек е свързан повече с Христос, с Бог-Отец или със Светия дух, зависят тези три вида. Изида води човека при Отца, София – до Светия Дух, а Мадоната – при Христос.

Главната задача на учителя е да подготви децата за правилно влизане в пубертета и да подпомогне разделянето на мислене, чувства и воля. Ако те останат объркани, както е до пубертета, това ще доведе до болестно състояние – психоза или невроза. До навършване на 14 г. детето не може да работи с астралното, защото астралното работи за органите – в подсъзнателното – за кръвното налягане, а в съзнателното се освобождава душата. Това душевно пространство е много важно – то е като един храм, в който работи астралното. Целият живот на човека минава в това как да

преобразуваме това душевно пространство, за да можем да го оформим и да се отделят правилно мислене, чувстване и воля. Само от правилното развитие на душата може да се роди Духът-Себе.

Децата - Изис са свързани с Изида, която е кралицата на звездите. Тя съдържа в себе си всички звезди и търси начини тези хиляди възможности да ги сведе до една. Изида води всичко до една точка и това е Духът. Тя е свързана с Христос чрез единството на духа. Децата - Изис получават помощ от нея да намерят звездните сили навсякъде в света, понеже навън природата и всичко в нея е създадено от силите на звездите. Тези деца могат да се свържат с тях с помощта на Изида. Казано обобщено: децата - Изис през единството на Духа и чрез въприятието на природата получават въздействието на звездите. При децата - Изис е много важно да се пазят техните сетива – всичките сетива.

Децата - София са свързани със София, която е по-голямо същество, което се състои от ангели и господства. Особено на тези ангели е, че те сулжат на мъдростта и София носи тази мъдрост на звездите в душите на децата, като предава тези сили на Господния ангел. Главната задача на Господните ангели е да помогнат на човека да мине през бездната. Ангелът стабилизира емоциите и фиксира мисленето в Аза. Децата чувстват Христос по-близо, те биват водени от Господните ангели към Христос. Тези деца преживяват мъдростта на звездите в тялото. Чрез движението – пеене, танцуване, играене на евритмия, смятане, те могат да преживеят силите на звездите.

Децата - Мадона – това са съвсем старомодните деца и са свързани с Мадоната. Тя е едно същество, което свързва небето и Земята. Има двама помощници – Марс и Сатурн, които ѝ помагат да събере звездните сили със силите на детето чрез съня. Тя прави това именно в астралното тяло и когато децата се събудят, тя ги пренася от астралното тяло във физическото, като обновява кристалната структура. А чрез Марс и Сатурн, обновява душата. Това е пастирската Мадона (Натановата Мария). Когато детето се събуди,

астралното тяло внася тези сили във физическото тяло, защото тези кристални сили започват да звънят като отзвук на звездните сили. Когато даваме на децата тези звездни сили чрез образността, чрез разказването на приказки през деня, те чувстват Христос.

„Ако не раздвижим децата, ако не ги свържем с природата, ако не им покажем картини, ние не можем да им дадем звездните сили“ - допълни Франциска Келер. По думите ѝ, ако всичко, което казваме на децата не е проникнато от звездите, тогава те са загубени. Много е важно това, на което ги учим, да е прозрачно и да идва от звездите.

Всичко, от което имат унжда децата през периода от 7 до 9 г., трябва да бъде давано с посредничеството на изкуството. Днес те получават един чист материализъм. Важно е, когато преподаваме, да можем да виждаме нещата в развитие, във връзка с цялото човечество. Ние знаем много неща, обаче трябва някой да ни даде връзката между тях.

И тук идва мястото на добродетелите – те отварят вратата към душата на детето. Трябва да развием добродетелите в нашата душа и те стават път към душата на детето. Чрез медитации ние трябва да открием кои добродетели точно трябва да развием, за да доведем тези звездни сили до децата.

Това да си учител е много повече предварителна работа и подготовка, отколкото там, в училището. Постига се чрез молитви, медитации, четене на текстове от Библията. Учителят трябва да отвори своята душа и пространство така, че съществата от Духовния свят да могат да работят чрез него и през неговата душа и пространство. Това е голямата задача на учителя – да може да донесе повече звездни сили за децата.

В противовес на това може да се посочи как въздейства дисциплинирането върху децата чрез изрази като „седни тук“, „отиди там“, „напиши си домашните“. Така всичките детски сили изтичат, а най-важното е учителят не да отнема, а да дарява сили и любов на децата.

Юлияна Янкова

ВАЛДОРФ – ТОВА Е МОНТЕСОРИ С ДУША

Мартин Баркхофф е роден в Бохум, където баща му Вилхелм Е. Баркхофф основава банката GLS. Дълги години Мартин Баркхофф е водещ редактор на седмичното списание „Дас Гьотеанум“,

а след това е работил в Център за антропософска социална терапия в Берлин.

Мартин Баркхофф, мога ли да попитам на колко сте години?

Не (смее се)... На 64 съм. На такава възраст не бива да се пита. Скоро ще се пенсионирам.

След като излизат в пенсия, Мартин Баркхофф и съпругата му решават да заминат за Китай, където да помагат при създаването на валдорфски училища и да подпомагат развитието на валдорфската педагогика. Кое кара хора, прехвърлили 60 - те години от живота си да предприемат такова пътуване, за да популяризират идеята, която осмисля живота им? И как нишките на съдбата свързват човешките души, пренебрегвайки граници и култури, за обща работа в името на една кауза? Отговорите на тези и други въпроси – в следващите редове.

На тази възраст започвате – заедно със съпругата си – нов живот...

Това е случайно. Ако руският проект Евритмия на съпругата ми в Санкт Петербург беше станал готов по-рано,

щяхме да заминем по-рано. Не е свързано с пенсионирането ми.

Междувременно научихте ли китайски?

Съпругата ми учи китайски. Надявам се някой ден да намеря и аз време и сили за това. Нямам дарба за езици. Китайският като език не е толкова важен за нас, защото повечето хора добре говорят английски и преводите са отлични.

Т.е. и Вие сте от западните валдорфски туристи, които не владеят китайски?

Смятам, че принадлежа към хората, които разбират китайската култура. А това е нещо съвсем различно и може би по-важно от езика.

Доколко?

Надявам се, че имам дълбоко разбиране за китайската култура, за азиатския манталитет, тъй като през целия си живот съм се занимавал с нея с дълбоко вътрешно съпричастие. В момента, в който станах антропософ, се сдобих същевременно и с един вид китайски брат. В семейството ни дойде един китаец - просто позвъни една вечер на вратата ни и остана година и половина. По-късно също поддържахме контакти. С него разговаряхме много на антропософски теми.

Кога беше това?

След моя първи лунен възел (смее се). Подобни са днес моите отношения със сегашния ми приятел Нинг, всъщност Нингиуан Ю.

Писателят Лорънс Даръл също е имал среща с един китайски Дао-човек, млад учен на почти 60 години, който го запознал с таоизма. Даръл е скицирал това в своята книжка „Усмивката на Дао (Тао)“. Нещо подобно ли сте научили от китайската култура?

Когато израстваш с някого, както аз с Ю, тогава се научават много неща, които човек не би могъл да разбере съзнателно с критериите на културологията. Може би най-интересният познавач на китайската философия А. С. Graham казва в предговора към своята книга *Disputers of the Tao*: Който не прилага философия, за да задвижи своите собствени въпроси, той без съмнение остава навън. Не можеш да наблюдаваш философията отвън, а трябва да се потопиш в нея, да я задействаш сам като своя. Тогава такива разграничавания като "По този въпрос китайците мислят така и така" вече не са интересни. Тогава започваш да осъзнаваш това, което сам мислиш за духа, божественото, творчеството, по критериите на даоизма и обратно. И тогава думите стават нещо несъществено. Интересно е това, което човек действително прави и научава. В действителност даоизмът (таоизмът) не е само нещо китайско, а китайското в известна степен е големият екзотеричен представител на Дао. В действителност Дао е културен импулс, обхващащ целия свят. Това би било много интересно за изследване.

Във всеки случай, Рудолф Щайнер е изхождал от това – малко антропософи го знаят. Обикновено се казва: Да, ясно, той се е занимавал с будизъм.

Да, старите египтяни с техния Дао-кръст (Тао-кръст), те са ходили в Китай, за да учат там. Това е много по-старо в човешката история, отколкото това, което ние днес наричаме китайска култура. От цялото това течение на Дао обаче тъкмо китайското е това, което е създавало най-значителната външна култура. При Щайнер някои неща се пропускат, особено неговите връзки с Дао. В ранните години на антропософското движение даоизмът е в центъра на това, което беше неговата езотерична дейност. То преминава напълно безпроблемно в това, което действа до Коледното събрание и основаването на Свободното висше училище. Това се вижда например в обстоятелството, че в действителност Дао (Тао) и IAO са различни аспекти на едно и също. Можете да го прочетете в новата книга към курса по евритмия. В нея са включени всевъзможни неща. Когато четеш установяваш, че даоизмът в известна степен е консонантен вариант на това, което е IAO като вокална формация. Малко хора знаят например, че много обсъжданото Коледно събрание на Антропософското общество е открит с *Tao-Schlag*. Това трябва да се разбере и тогава ще се види колко интензивно е родството с това, което живее например като духовна наука в тази голяма китайска страна.

Т.е. Вие очаквате ново проникване на антропософията в Китай?

Не, аз разглеждам нещата по съвсем различен начин. Ще отида там, защото съм приятел на хората, които работят там за изкуството и образованието, защото чувствам, че там мога да бъда много полезен и че това, което имам да кажа, ще бъде разбрано. На тази планета почти няма нещо по-примамливо от това, че някъде си необходим и разбран.

Опишете средата, в която отивате. Ще се строи ли Валдорфско училище?

Да, в Китай има много инициативи за строеж на Валдорфски училища. Всички – искам все пак да го кажа – са построени върху нестабилна основа, защото всички, с изключение на едно или две, са в експериментален стадий, или както би могло също да се каже, са нелегални училища – нещо, което в Германия въобще не би могло да се случи. Много хулената китайска държава, която изглежда толкова несвободна, допуска учудващи експерименти в педагогиката. Но това естествено не може дълго да остане така. Ако искат това да бъдат големи, признати, служещи на образователната система училища, те ще трябва да напълно легално да се включат в системата. И в това голямо начинание – там трябва да се създадат 300 детски градини – аз ще помагам за обучението на хора. Аз самият обаче не съм педагог и ще помагам повече в мисловно-художествен аспект, при развитието на креативност, в суверенното общуване с възприемане и мислене, което се прилага от антропософията.

Кой ще организира тези Валдорфски училища?

Училището, в което искам да работя, е основано от Нингиуан Ю. Той принадлежи по определен начин към валдорфската първична природа на Китай. Бил е в университет

Цинхуа – един от големите пекински университети – и е събрал детски песни, един вид Вълшебният рог на момчето („Des Knaben Wunderhorn“ – сборник стари германски песни). Аз го наричам нашия Ахим фон Арним. Това обаче са детски песни, които не само се пеят, но и се танцуват. Познато ни е от немската песничка „Подскачай, подскачай, коннико“. Текстът има смисъл само ако се имитира препускане и падане от коня. Той събрал такива стихове в цял Китай – някои са доста дълги – например пътуването на краля на маймуните, за да донесе писанията на Буда – цялата китайска литература в детски стихове. От тази книга в Китай се интересуват

ване, при което се губи от жизнеността на възпитанието. И тогава родителите усещат в класната стая атмосферата на Валдорфското училище и съпругата казва на мъжа: „Това е.“ Ако се налага, следващия месец семейството се мести, понякога на хиляди километри, мъжът си търси нова работа. Готовността за предприемане на нещо ново е невероятна. Никъде в Европа не можеш да видиш нещо подобно. И това е една от причините да отида в Китай.

Каква е програмата за обучение? Подобна ли е на тази в Германия или е съобразена с Китай?

Желанието е да бъде колкото е възможно по-китайска.

много хора, защото си дават сметка, че с нея е спасено едно съкровище, което скоро би се загубило напълно в медийната култура. За Ю било вълнуващо да разбере, че тези стихове биха могли да живеят в една специфична педагогика. Същевременно един автор, който се запознал с Валдорфската педагогика в Ченгду чрез Benjamin Chery, написал книга за нея, за която били направени 5000 предварителни заявки още преди да бъде издадена. Двамата автори се запознали взаимно с книгите си и си казали: Трябва да се срещнем!. Защото разбирали, че единият има нещо от китайските корени, а другият - нещо от корените на Валдорф, за да постигнат даващ плод резултат.

Какви деца посещават тези училища?

Различни, но понеже това е скъпо удоволствие, заинтересован е на първо време горният слой на средната класа. И в повечето случаи родителите, най-вече жените, започват силно да се интересуват от педагогика и да се включват в работата на курсовете.

Не е ли трудно за учителите?

Никак. Трябва да се има предвид следното: Педагогическото дело в Китай трябва да се реформира, това е известно на всички. Обучението е насочено към зубрене и наизустя-

същевременно се има предвид обстоятелството, че училище в среда, в която хората са били дълги години в чужбина и говорят свободно английски, не може да бъде китайско фолклорно училище. То трябва да е китайско, но и същевременно глобално, защото и в Пекин светуосещането е глобално, също както и тук.

Въпросът е същият като в Германия: Това училище ще остане ли Валдорфско? Или ще бъде по-скоро едно свободно училище?

Истинският валдорфски похват е да се изведат нещата чрез поглед в духовното, от една артистичност, свързана с хуманитарните науки и действителността. И доколкото се работи по този начин, то в Германия не би трябвало да се организира нищо друго, освен Валдорфски училища. Другото не води до действително решаващи неща. Важното е, че имаме правилните извори за развитие. От тях трябва да дойде всичко. Валдорфската система се различава от всичко останало. Това беше забелязано веднага и в Китай. Първата дефиниция, която родителите дадоха е: „Валдорф – това е Монтесори с душа“.

ЧОВЕКЪТ И СЪБИТИЯТА НА НАШИЯ ВЕК

В рамките на международен проект авторката Лучия Хайстеркамп – антрополог и философ, интервюира жертви на търговията с хора и се ангажира за повече внимание към бежанците от Еритрея.

„Представи си, че си в най-лошия си кошмар, но не можеш да се събудиш. Така се чувстваш, когато си в Синай.” Младият еритреец пред мен се усмихва, но погледът му е сериозен. Нищо от външността му не издава какво е преживял. Маратонки, джинси, черни къдрици, падащи върху лицето му. Нищо не дава повод да предположиш, че този мъж е видял най-дълбоките бездни.

Седим в един интернет магазин в Тел Авив. В южната част на израелската столица иначе средиземноморската атмосфера е мрачна. Разпадащи се фасади на къщите, пъстро пране се развява пред счупени капаци на прозорци в мъглата от изгорели газове, малки източноафрикански ресторанти и магазини. Живеещите тук хора идват от Судан, Етиопия и Еритрея.

Едно принудително бягство

Като Зари. Младият мъж никога не е мислил да бяга в Израел. В Еритрея той следвал психология, смятал да кандидатства за стипендия в САЩ, за да не бъде мобилизиран за неопределено време за военна служба. „Но за такова нещо в Еритрея може да попаднеш в затвора”, разказва той. Затова първо заминал за Судан.

На суданската граница бил отвлечен от войници и продаден на търговци на хора. „Изведнъж бях заобиколен от мъже”, спомня си той. „Бедуини, които говореха арабски. Държейки нож на гърлото ми, насила ме хвърлиха в една кола.” Тогава Зари все още не предполагал, че е на път към ада.

Дни наред пътували през пустинята, през Судан до Египет. Наблъскани в камион заедно с други отвлечени бежанци. Без вода, без храна. „По някое време пристигнахме в Синай. Затвориха ни в лагер за мъчения.”

Изминали са три години оттогава. Въпреки това Зари разказва историята като че ли тя се е случила вчера. „Трябваше да mine дълго време, преди да мога да говоря за това с други хора”, казва той сега. „В началото само плачех. Но междуременно говоренето за случилото се ми помага да го превъзмогна.”

Зари си спомня за тъмно помещение. „Бедуините ни затвориха там и ни казаха, че трябва да платим четиридесет

хиляди долара, за да ни освободят.” Завързвали ги за краката по петима души и започвали да ги бият. „Удряха ни с всичко, каквото им попадне, по цялото тяло, докато се уморяха. След това ни даваха мобилен телефон, за да се обадим на родителите си и да молим за откуп.”

Две седмици били необходими на отчаяните родители да съберат парите. Две седмици, през които Зари денонощно бил подлаган на мъчения. Веднъж на 24 часа им давали по една филия хляб и малко вода. Парите пристигнали, но той не бил освободен. Вместо това го преместили в друг лагер.

Тридесет хиляди долара откуп

В следващия лагер поискали от близките тридесет хиляди долара откуп. „Тридесет хиляди долара.” Невярващо клати глава Зари. „Как да съберат родителите ми толкова много пари? Не исках да им се обаждам и да ги моля за това, но ме принудиха.” Във втория лагер било още по-лошо, отколкото в първия. Забрали им да спят. „По някое време бях толкова болен, че ме преместиха в помещение, в което лежах умиращите. Очите ми бяха завързани, но усещах миризмата на разлагащи се тела. Веднъж ми свалиха превръзката от очите и видях, че лежа до трупове. Това беше един от най-ужасните моменти.”

Зари ме поглежда, черните му очи нервно се оглеждат наоколо. Думите му звучат сюрреалистично в малкия, оживен магазин, в който играят деца и пред фейсбук – страниците си седят хора. „Понякога забравям, че това е моята собствена история”, казва той. „Когато я разказвам, ми се струва, че не аз самият съм я преживял. Това чувство не може да се опише. Но когато затварям очи, отново съм там.”

Краят на началото

Повече от три месеца Зари прекарал в ръцете на безскрупулни престъпници, през повечето време във вериги, с вързани очи, под непрекъснато издевателство. По някое време родителите му платили откупа. „Просили навсякъде. От съседите, в църквата, от роднини в Европа и САЩ.” Накрая той бил освободен. „Един от търговците на хора ни закара близко до израелската граница. Много часове вървахме през нощта.” Напълно изтощен и недохранен Зари пристигнал в Израел, страна, белязана от своите собствени конфликти. Този, който е преживял ада на земята, копнее най-често за спокоен живот. Вместо това, за Зари нещастие продължава: Както за всички бежанци от Африка, и за него важи Антиинфилтрационният закон, съгласно който всеки, който премине през египетската граница в Израел, бива затварян до три години в затвор за депортиране. С помощта на организация за бежанците след един месец Зари е освободен. Без пари, без виза, без разрешение за работа. „Нямах нищо. И не познавах никого в Израел.” Зари свива рамене. „След всички тези мъчения, след всичките пари,

които родителите ми трябваше да платят, след затвора – след всичко това се оказах на улицата в Тел Авив.”

Отворени рани

Междувременно Зари вече може да говори за това време, като че ли то е отдавна минало. Той печели малко пари, работейки в интернет-магазина, в който седим. От време навреме влизат хора, други бежанци от Еритрея, на които Зари помага като им превежда. Той говори английски, тигриня, иврит и арабски. Има покрив над главата си и най-важното: вътрешно се чувства отново по-силен. „Аз съм по-добре от повечето хора”, смята той.

Други преживели Синай имат тежки белези от мъченията: осакатени крайници или изгаряния от горещата пластмаса, с която са заливани. Някои жени са правили аборти след многократните изнасилвания в лагерите. Повечето са травмирани, страдат от страхови състояния, всяка нощ ги преследват кошмари.

„Спомените не ни напускат”, казва Зари. Без виза и разрешение за работа, бежанците нямат шанс за нормален живот, който да излекува душевните им рани. Липсата на перспектива, постоянният страх че може да бъдеш екстрадиран, големите дългове, направени заради откупа – всичко това представлява дяволски кръг, който няма край.

Въпреки всичко на лицето на Зари може да се види следа от надежда. С лека усмивка ми казва, че се надява скоро да изплати дълговете на своите родители. Би искал да напусне Израел. „Беше откраднато много време от живота ми. Искам да бъда някъде, където мога да живея.” И за момент той изглежда като един нормален млад мъж, мечтаещ за спокоен живот.

Търговия с хора от Еритрея

Малката, някога стремяща се към възход, страна на Африканския рог, сега наричат „африканската Северна Корея”. Според актуален доклад на ООН репресивното едностранно правителство извършва масови нарушения на човешките права като неоснователни арести, малтретиране и убийства. Всеки може да бъде мобилизиран за военна служба за неопределен срок. Особено голям е страхът от тайната служба, която е активна и в чужбина.

Приблизително 25000 до 30000 бежанци, повечето от Еритрея, са били отвлечени от 2009 досега на египетския полуостров Синай в така наречените лагери на изтезанието. За да принудят близките им да платят високи откупи, те се изтезават брутално. Изтезават бежанците докато говорят по телефона, за да повишат натиска върху роднините им. Пленничеството продължава от няколко седмици до месе-

ци. Много умират в лагерите, вследствие на малтретирането, или защото не е платен откуп за тях.

Около 7000 оживели се намират в Израел, където съгласно Антиинфилтрационния закон се смятат за нелегални пришълци. Откакто в началото на 2015 година Египет засили военното си присъствие на Синайския полуостров, търговията с хора там беше ограничена и междувременно прехвърлена в Либия. В момента хората от Еритрея наред със сирийците представляват най-голямата група бежанци, стремяща се към Европа.

Лучия Хайстеркамп
Превод: Ц. Желева

ВЕЛИКДЕН

Мистерията на Орфей

Дете на космоса в светлинен облик,
От слънце укрепено с лунна мощ,

Дарено с творческия звук на Марс
И със крилете леки на Меркурий,

Сияещо във мъдростта на Юпитер
И в хубостта любовна на Венера –

Прастарата Сатурнова душевност на Духа
На космоса и времето те посвещава.

Загадка след загадка се явяват във простора,
Във времето загадка след загадка преминават,
Духът ги разрешава само,
Намиращ се отвъд
Вселенски граници и време.

Живот в Космоса – Клара фон Ретиг

ДУХОВЕН КАЛЕНДАР - БЛАГОВЕЩЕНИЕ

НОВАТА ЖЕНСКА СЪЩНОСТ

Денят е 25 март, а годината стои на абсолютната граница, разделяща на две големи ери не само земното развитие, а и цялата космическа история на човечеството. На този ден Архангел Гавраил се явява на Мариам, чиято духовна същност отъждествяваме с мировата мъдрост София, за да и възвести, че ще роди дете, което ще бъде „Велик Син на Всевишния, ще се нарече Исус, ще царува до веки и царството Му не ще има край”. (Лука, 1, 31) Това е моментът, когато в човешкия свят прозвучава вестта за раждането на Спасителя и остава в духовния календар като празника „Благовещение”. Как се приема такава новина в душата на девойка, живееща сред консерватизма и ограничеността на древната юдейска общност? Какъв път извървяват чувствата в сърцето и - от изненадата и недоумението, през тихото и смирено приемане на Божията воля, до решителността на майчината любов с цената на всичко да роди, отгледа и опази този нов живот, поверен и от Бога и наречен „Син Божий”? Дали вярата на тази жена, намерила благодат и упование в Духа е достатъчна да я дари със сили, за да даде своя принос в реализирането на великия космически замисъл за спасението на човечеството? Безспорно, става въпрос за личност, надарена с изключителна душевна чистота и съвършенство, издигнала се в своите минали инкарнации до висотата да привлече към себе си, да пресътвори в утробата си и роди малкия Исус. И когато една такава душа е предопределена да изиграе важна роля за общочовешкото развитие, тогава се налага намесата на Духовно Същество. То спомага за отделяне на висшите съставни части на човека от нисшите, така че последните биват завладени от нисши духовни сили. Така ангелът събира родителските двойки. Това се отнася както за родителите на детето Исус, чийто баща Йосиф произхожда от Натановата линия на Давидовия дом (Мариам и Йосиф), така и за родителите на другото дете Исус, произхождащо от Соломоновата линия на същия род (Мария и Йосиф). По този начин жените, станали майки на децата Исус запазват астралната си чистота и съхраняват душевна си неприкосновеност.

Децата растат в мъдрост и благоговение до своята 12 годишна възраст. Едното от тях носи в себе си Натановата душа и чистата астрална субстанция на Буда, а другото – азът на Заратустра. Но според Висшия план за човешкото спасение, азът на Соломоновото дете Исус трябва да го напусне, за да се свърже с Натановото дете. Така на земята остава само Исус, роден от Мариам, съчетаващ в себе си първичната душевна чистота с най-високите достижения на човешката мъдрост. Той притежава физическо тяло, чиято

кръв е резултат от 42 – степенната наследствена линия, започваща с Авраам и стигаща до Йосиф. Този Исус трябва да овладее древноеврейското учение, да изстрада истината за бездуховността на езическото богослужение, да навлезе в дълбините на есейската мъдрост и да осъзнае нейното езотерично значение, но и безперспективност. Когато приближи

тридесетгодишнината му, трябва да е готов да приеме чрез кръщението в река Йордан Слънчевия дух Христос. Житейският път на това единствено по рода си човешко същество е труден. В душата му се съчетават любовта към хората, състраданието, породено от духовната им нищета с мъчителната мисъл, че трябва да се открие и осветли обратния път към Бога. Майката е тази, която чрез безусловната си любов подкрепя детето в трудностите му. За съжаление Мариам не живее дълго и малко след случката в храма, когато Исус смайва всички с познанията и мъдростта си, умира, а пречистото и астрално тяло, известно като „Дева София” се запазва в астралния свят. Мястото и заема Мария – майката на Соломоновото дете, която скоро след случката в храма загубва първородния си син и съпруга си. Свързвайки живота си с Йосиф от Натановото потекло, Мария се грижи за Исус и между тях се установяват отношения на разбирателство и доверие. И когато приближава неговата тридесет годишнина, цялото му същество трябва да бъде подготвено за приемането на Христовия Дух. Това изисква не само отделяне на Заратустровия Аз, но и освобождаване на душевно пространство, където при кръщението в реката Йордан бавно и постепенно да навлезе субстанцията на Христос. Ето защо, в навечерието на това важно събитие между майката и сина протича разговор. Тогава, споделяйки болката, породена от равносметката на житията си път, Исус отделя от себе си част от душевната си същност, която навлиза в майката и я преоб

Микеланджело - Пиета

бразява. В този момент от Духовния свят се спуска астралното тяло на Мариам – чистата Дева София и се свързва с преобразената Мария. Така сред човечеството се ражда образът на жената, съчетаваща в себе си земната сила, душевната чистота и космическата мъдрост. Тя е тази, която е винаги сред най-близките ученици и сподвижници на Христос. В своя житейски път тя го следва, водена не само от майчиното си чувство, но и от промененото си от духовното учение съзнание. А когато Христос Исус издъхва на кръста, тя остава на земята, за да чака деня на своето Успение, когато ще отнесе в Духовния свят човешкото душевно измерение на новата женска същност.

Х. Ангелова

АНТРОПОСОФИЯ И ЗДРАВЕ

ЧОВЕЧЕСТВОТО Е БОЛНО ОТ ИНТЕЛЕКТУАЛИЗЪМ

Мили приятели,

Бих искал да започна с една история, в която България е играла определена роля. Тази история е много стара, тя е на 2500 г. и идва от диалозите на Платон, в които се разказва за един млад мъж, който страда от главоболие и мигрена. И той се обръща към Сократ, защото е знаел, че философите трябва да разбират нещата, които другите не разбират. Казва му на гръцки, че един лекар, който е философ е равен на боговете. Но ние, лекарите, вече не сме философи. И Сократ му казва, че той е получил от един тракиец (тогава това е било България) една билка. Но го съветва да не дава тази билка на даден човек, преди той да промени нещо в душата си. Тогава Сократ започва да говори за медицината като казва следното: „Ако очите са болни, те не могат да бъдат лекувани преди да се направи нещо в главата, защото очите са част от главата. А ако искаме да разберем нещо за главата, то трябва да разберем нещо за целия човек.

А ако искаме да разберем нещо за целия човек, то трябва да разбираме всъщност душата му. И казва нещо, което е странно, защото още тогава е било известно, че има 2 типа лекари: едните, които повече отговарят за тялото, а другите - повече за душата. Но Сократ отговаря, че един лекар трябва да разбира и от двете неща, защото те си принадлежат едно на друго, т.е той е разбирал нещо от психосоматичната медицина. И разбира се, за космическите тайни е знаел нещо.

Може би много от вас тук знаят, че когато превеждаме думата Антропософия, това означава „Мъдростта за човека“. А интересното е, че глаголът, който се поддържа в тази дума „антрепайн“, означава „да погледнеш нагоре“. Човекът е същество, което се разбира, само ако се погледне в Космоса. Въпросите са тук, отговорите са там.

Съвременната медицина се разделя на две големи течения: едното е това, което ние в университетите в Западните страни учим - количеството и анализа (биохимия, физиология, хирургия, цялата техника). Има и друга страна, много широко разпространена в азиатската медицина: Ние го наричаме качество, синтетичност, т.е един китайски лекар няма как да говори и да мисли само за един орган, той винаги говори за семейство органи, когато един орган страда, то веднага трябва да се види цялото семейство, изолирано няма да се разбере проблемът, и самият човек. Каква е връзката: възможно е той да има проблематична връзка с бащата, но много добър контакт с майката. В китайската медицина и изобщо в азиатската медицина лекарят не се интересува само от един физически орган. Той винаги гледа пулса, кожата, езика, очите, и т.н., и когато види какво е тяхното състояние по отделно, той знае, че органът е болен.

Някои от вас познават хомеопатията. В хомеопатията мигрената не е равна на мигрена, т.е има мигрена, която се появява само в края на седмицата, има мигрена, която е свързана със жлъчката, има мигрена, която се появява

с месечния цикъл и на всичко това трябва да се погледне индивидуално, това може да се случи в хомеопатията. Лекуването при класическата медицина е стандартно, с болкоуспокояващи. Всичко, което се случва в главата има своята причина в метаболизма.

И така, в тази медицина трябва да разберем какво е качество - тези, които познават хомеопатията, знаят. Когато човек има температура и лицето му е преbledняло, може би зъзне, докато други се зачервяват и изпотяват. Това е качество и лекарят трябва да се научи да наблюдава (трябва му време), за да наблюдава самия човек. И това е много важно.

Във второто голямо направление на медицината принадлежат хомеопатията, аюрведа, китайската традиционна медицина и отчасти антропософската медицина. Защото в антропософската медицина ще се научите да разпознавате, защото там са важни формата, мястото, как са разположени органите.

В хомеопатията лекарят пита кога са по-остри болките - сутрин или вечер. И най-известният пример: Идва пациентът при лекаря и казва: „Много лошо спя, винаги се събуждам“. Тогава лекарят пита: „Кога най-често се будите?“. И болният отговаря: „Винаги към 2 ч. сутринта“. Тогава лекарят вече знае, че това е времето на черния дроб: между 1 и 3 сутринта. Черният дроб започва в това време да изпуска захарта в кръвта, между 1-3 ч.. Пациентът продължава: „Сутрин ми е едно такова тъпо в главата, винаги трябва много да пия. И колкото повече спя, толкова по-уморен се чувствам. Има доста неща, които не понасям, а сутрин като че ли съм доста депресиран. И всеки лекар, от второто течение на медицината знае, че става въпрос за функционално смущение на черния дроб. За разлика от традиционния лекар, който веднага прави кръвни изследвания и отчита: няма повишение на чернодробните ензими, вашият черен дроб е здрав. Отивате обаче при другия лекар и му споделяте вашите оплаквания, и той знае, че черният ви дроб не е наред. Нали разбирате разликата?

При много пациенти това е факт: правят им много и различни изследвания и нищо не откриват. Р. Щайнер и антропософската медицина ни казват, че тялото на живота, етерното тяло не функционира добре. Това е разбираемо, нали?

Като лекари трябва да разбираме качеството на човека. Първото, което трябва да разберем е, че тялото има някаква пространствена организация. То има 3 различни пространствени качества: горна и долна част, като границата между тях минава през диафрагмата. Защото над диафрагмата стои съвсем различен свят, един по-осъзнат свят. За дишането и дейността на главата този свят е подсъзнателен. Понякога, когато ни заболи нещо, този свят също ни говори. В Германия има прекрасна дефиниция за това какво е здраве – Здраве има тогава, когато органите мълчат.

Ние не усещаме нашите органи - стомах, бял дроб, че-

рен дроб и т.н.

Обаче, ако усещаме нещо, трябва да знаем, че храносмилането не е наред: боли ни, не ни е спокойно и пр.. И тогава имаме нещо много важно, което играе съществена роля и в хомеопатията. Имаме една лява и една дясна страна и те са абсолютно качествено различни. Ако погледнем анатомията, органите, които са вляво, отиват малко нагоре, а всички отдясно отиват малко надолу. Не напразно, сърцето и далака са в лявата страна, а бъбреците и белият дроб са малко по-високо.

В хомеопатията има някои лечебни средства, които действат по-специално на органите от лявата страна: като напр. вид змийска отрова. А ликоподиумът - вдясно, това е едно от основните средства за въздействие върху черния дроб. Това също е важно качество.

Тук, вляво се крие една тайна, която е по-скоро духовната част, а дясната е земната част. Беше открито, че когато напр. има рак в гръдния кош от лявата страна, това води назад, чак до детството, (в миналото) а вдясно- причината е по-актуална. Вижте какви огромни различия има!

Като лекари знаем, че когато се извади един от органите в тялото - напр. далака, почти нищо не се случва в тялото. Защо? Този голям орган има предна и задна част. Когато се изправяме срещу света, го правим с всичките си сетива. За тези, които са по-напред в Антропософията искам да обърна внимание, че лявата страна е малко по-луциферична, тя ни тегли нагоре, да се откъснем от земята, докато дясната страна ни свързва със земята.

Има много хубав портрет на Р.Щайнер, където това може да се види в очите му. Лявото гледа съвсем навътре, а дясното - съвсем навън. И понякога, когато отрежете от една снимка лицето и поставите двете половинки една срещу друга, можете да видите колко сме различни: вляво и вдясно.

Тук отпред е слънчевият ни сплит. Има предна страна, има и задна страна, където носим кръста си, влачим цялото си миналото със себе си. А там, отзад между лопатките, има една област, където е нашият Аз, той отива там – между лопатките отзад, не отпред. Чух, че в София е поставена операта „Пръстенът на нибелунгите“ на Вагнер. Когато Зигфрид се изкъпва в кръвта на дракона, едно листо от липа пада отзад. Той е иначе ненаранен, но там, където се залепя листото, е неговото слабото място. Това място терапевтично е много важно. И ако там масажирате, дори само да си поставите там ръката, особено в училище, когато децата са много буйни, това ги успокоява. При болести на гърба, д-р Вегман ги е карала да правят инжекции, там е инжектирала. А между лопатките, там трябва да се търси място за вендузи, за масажи, при депресии. На една снимка се вижда как Р. Щайнер изнася лекция. Вижда се как е изправен, депресиран човек няма как да застане така.

Нека да погледнем тялото: в него има права и крива линия. Да вземем страната на главата. Върху нея действат сили, които се повтарят в ставите. Това метаморфозира, повтаря се, а другите сили са правите сили, земните сили. Те се разпръскват в пръстите и в ребрата ги имаме, Тук има синтез между правата и кривата, това е първичен принцип. Всяко тяло е изградено по този начин. Но има различни те-

лесни конституции, особено в лечебната педагогика, където тези закръглящи сили са свръх димензионирани (добили са свръх измерения), а крайниците са съвсем мънички. Имаме и обратната конституция – микроцефалия: микро глава, а крайниците са свръх големи.

Знаете за болестта рахит: тези кръгли, свръх димензионирани сили са като бъчва в средата, краката не са прави, а криви. И това е другият принцип. Когато мислим за яйцеклетката на жената, това е едно чудо на природата. Когато мислим за сперматозоида на мъжа, фактически разбираме, че нашият живот започва с правите и кръговите сили. Нещо от това се развива. Тези принципи могат да бъдат открити в цвета. Космическото в цветовете е винаги закръглящото, а коренът, който влиза в земята обикновено е такъв, че по средата има различни вариации, които са подчинени пък на ритъма. Разбира се, има и други принципи.

Ние всички сме загубили конкретната си връзка със сетивното. Главите ни са пълни с толкова много абстрактни теории, че сме малко или повече болни. Това, което Гьоте прави и казва е, че можем да оздравеем само ако виждаме в сетивното нещо духовно. И това Гьоте го е можел много добре. Поглеждал е към небето, природата, към всичко, около нас, което се развива, към Луната, Земята, цветята, и в тях виждаме нещо духовно, това е което ни прави здрави, в действителността виждаме духовното.

Само си помислите какво са правили навремето лекарите: те са поглеждали човека, подушвали са, опитвали са, дори с пръст са пробвали урината на човека. Аз бях в Китай, имах здравословни проблеми, трябваше да си дам урината: погледнаха я и я диагностицираха. Боже, казвам, откъде знаят тези неща. После пулса. И ме попитаха: Имате ли тук болка? Да, казвам... Ето, това е, което прави хората здрави.

Р.Щайнер казва, че зад всяко число стои една духовна сила. Двойката, полярността, двоичността, но най-важната е тройката, Светата Троица.

Това е символика от Китай: Ин и Ян. Ин е сенчестата страна на хълма, Ян - светлата страна, това е енергията. От едната страна елипсата на енергия, от другата – прилив на енергия. Областта на Ин е липсата на енергия, тук в главата, в нервната система трябва да се откажем от живота, за да можем да мислим. Р. Щайнер казва, че тук имаме процеси на разпад. Състоянието да бъдем осъзнати означава разграждане, разпад, уморяване. И отново пак за очите – интелектуалното претоварване води до умора и до бледност. И студени крака, и студени ръце. Интелектуалното втвърдява човека и го охлажда.

Антропософията е един вик на сърцето, някои от вас вече го виждат, но това е ключът.

Затова трябва да се задълбочим, мозъкът е представителят на това, на всички тези замръзнали, мъртви сили, едно мъртво огледало на нашите мисли.

Черният дроб е представителят на всички метаболитни сили. В черния дроб няма нерви, докато мозъкът ги има прекалено много, но няма почти никакъв метаболизъм. На немски и на англ. език Leber- (черен дроб) и Leben (живот) имат една и съща структура - 4 от буквичките им са еднакви, в черния дроб се съдържа думичката живот.

Трябва да се работи с душевна топлина и светлина. Мислите са светлина, а любовта е топлина.

Като си помислите само какви нови болести непрекъснато се измислят: птичи грип, свински грип и пр., които изведнъж изчезват след това. Напр. свински грип, цялото човечество трябва едва ли не да бъде имунизирано. В Германия всяка година стотици хора умират от обикновен грип и това е просто пропаганда, манипулация.

Колкото повече можем да проникваме в тези неща, които се случват около нас, толкова повече ще можем да се освободим от възможността да бъдем манипулирани.

Накрая искам да ви кажа едно нещо: кралицата на еле-

ментите е топлината. Топлината е преходът от физическото към духовното. И нека да завършим отново с Аристотел: човекът е едно същество, родено от топлината и когато той загубва своята топлина, той загубва и своята човечност. Защото в крайна сметка топлината е тази, която определя всичко. И не трябва да се боим от високата температура. А при рака трябва дори изкуствено да я предизвикаме, да я направим. Навакхва се това, което не сме могли да правим или не е било редно да правим като деца.

Д-р Олаф Кооб

Консекутивен превод: **Катя Белопитова**

Дешифровка: **Светлана Желева**

НА ПРАЗНИКА – С НОВО И СВЕЖО ПРОНИКНОВЕНИЕ

Мили приятели, ако в нашето Общество, бихме могли да придобием правилното чувство за всичко, което се е превърнало в думи, което е станало фраза в съвременния ни живот, и ако тези чувства ни дадат възможност да открием импулсите, необходими за едно възобновяване, то тогава това Общество, което нарича себе си антропософско, би станало достойно за своето съществуване. Това Общество би трябвало да разбере колко е ужасяващо, че в нашия век такива неща като Великденския и Коледен празник се спазват само като някаква фраза. Би трябвало да сме способни да разберем, че в бъдеще това не трябва да става и че на много неща трябва да се даде ново съдържание, така че вместо да действат от стари навици, да действат от ново и свежо проникновение. Ако не можем да намерим необходимата смелост за това, то тогава уча-

**Пред портата житейска на човека
Ти застани и виж там Мировото слово.
Живей в човешката душа и в нея
Почувствай ти световното начало.
Мисли над края земен на човека,
Духовния поврат открий във него**

ствуваме в една лъжа, която поддържа празниците само като фрази, като ги празнуваме без никакво истинско чувство. Дали се издигаме до най-висшата грижа и интерес за човечеството, когато всяка година даваме и получаваме подаръци на Коледа по навик? Дали издигаме себе си до най-висшите грижи и интереси за човечеството, когато слушаме думите - които също са станали фраза - изговаряни от представителите на това или онова религиозно общество? Трябва да забраним на себе си да продължаваме с тази вътрешна празнота да празнуваме. Ще трябва да вземем вътрешно решение да дадем истинско и достойно съдържание на празниците, които би трябвало да издигнат човечеството до разбиране на значението на своето съществуване.

Рудолф Щайнер

Старецът погледна към звездите и започна да говори: „За щастие, в този момент всички ние сме заедно; нека всеки да изпълни своето задължение, всеки своето дело, и едно общо щастие ще претопи в себе си отделните страдания, също както общото нещастие разяжда радостта на отделния човек.“

Три неща властвуват на Земята: мъдростта, светлината и силата.“

Човекът с лампата помогна на красивия Момък, все още втренчено загледан пред себе си, да слезе от олтара и го поведе направо към Бронзовия Цар. В нозете на могъщия владетел лежеше меч в бронзова

ножница. Момъкът препаса меча. „Мечът в лявата ръка, дясната свободна!“, извика Бронзовият Цар. Тогава те се отправиха към Сребърния, който насочи своя скиптер към Момъка. Той го пое с лявата ръка, а Царят любезно добави: „Ласи овцете!“ И когато стигнаха до Златния Цар, той постави на главата му с най-бащински благославящ жест венец от дъбови клонки и каза: „Познай най-висшето.“

„Ласи овцете!“ И когато стигнаха до Златния Цар, той постави на главата му с най-бащински благославящ жест венец от дъбови клонки и каза: „Познай най-висшето.“

„Любовта не властествува, тя създава, а това е много повече!“

Гьоте

Из „Приказка за зелената змия и красивата лилия“

ВДЪХНОВЕНИЯ И ОБРАЗИ

ЗАЩО ГЪОТЕ Е ТОЛКОВА ВАЖЕН ЗА РУДОЛФ ЩАЙНЕР

„Който иска да опознае и опише нещо живо, първо се стреми да извади навън духа. След това държи частите в ръката си, но за съжаление липсва духовната връзка.“ – Рудолф Щайнер бил на 19 години, когато прочел за първи път тези стихове, с които Мефистофел от Гьотевия Фауст осмива природо-научната методика на неговото време. Като студент по природни науки в Техническия университет във Виена, Щайнер не бил удовлетворен от редуccionизма и абстрактните обяснения на биологията и физиката по това време. Бележката в дневника на Гьоте за първия му разговор с Шилер била за Щайнер един вид пробуждащо преживяване. В него кралят на поетите споделя със своя по-късен приятел своето мнение като естественик, че „природата не бива да се възприема по отделно, а да се представя действаща и жива, стремяща се от общото към частите.“ Когато след това той загатва за своите открития относно метаморфозата на растенията и разработва възгледа си за едно пра-растение, клатейки глава, Шилер му отвръща: „Това не е опит, това е идея.“ Гьоте отговаря: „Много ми е приятно, че имам идеи без да го знам и че дори мога да ги видя с очи.“ Да възприемаш духовното (свръхсетивното) - това изискване на Гьоте е станало определящо за делото на живота на Рудолф Щайнер.

В своите по-нататъшни изследвания Щайнер се ръководи от „Теория на цветовете“, „Метаморфоза на растенията“ и други научни работи на Гьоте, става издател на природо-научните му трудове и разработва в две книги познавателна теория за Гьотевия мироглед. И напълно в Гьотевия стил това за него не е „само“ научно усилие, а духовен път на познание. Една лекция за Гьотевия мироглед осигурява на Щайнер достъп до Теософското общество. А неговата гьотеанска картина на света става причина в крайна сметка той да се раздели с това движение и да основе антропософията като наука за Духа, в която изграждането на духовни орга-

ни става база за основаваща се на свръхсетивното познание „човешка мъдрост“ и нейното прилагане в различните практически сфери. Дали Гьоте не е виждал своята мисия по подобен начин? „Смисълът и значението на моите литературни съчинения е триумфът на чисто човешкото.“ Ето защо Духовният център в швейцарския град Дорнах, който трябва да направи антропософията видима за света, по указание на Щайнер се нарича „Гьотеанум“.

А.Цимке

Превод: Ц.Желева

Из живота на Гьотеанума

От 25 до 27 март 2016 г. ще се проведе Великденска конференция на тема: **„Дългът на стремящия се човек“**. Ще бъдат поставени и спектакли на Гьотевия **„Фауст“**. Идеята е подкрепена от Конференцията на генералните секретари на Антропософските Общества, а първите представления са резервирани още в края да предходната година.

Интересът към оригиналната постановка е продиктуван не само от богатото наследство на немския език, но и актуални въпроси като създаването на изкуствени хора, анализ на природата и парите, както и себепознанието пред лицето на злото.

Възпроизвеждане на образите чрез евритмия

Кадър от постановка на „Фауст“ – 2005 г.

ТРИ ГОДИНИ БЕЗ СВЕТЛА БИСЕРОВА

На 24 март 2013 г завърши земният път на Светла Бисерова - основател на дружество „Михаил“, учредител на първото в България сдружение по Валдорфска педагогика, член на първи окултен клас, преводач от немски, френски и английски език, член на редколегията на Антропософски вест

В дома ѝ се провеждаха всички значими национални антропософски инициативи: лекции, семинари, срещи с европейски гости. Там се появиха първите групи по биография, арттерапия, младежката антропософска група, християнската общност. Първата среща с антропософията на хора от няколко поколения също се случваше в този дом.

Трудно е да се изброят заслугите на Светла Бисерова към Антропософското общество в България. Защото тя с огромно желание и любов, успяваше винаги да намери време и сили за антропософските инициативи. Светла беше посветила себе си, живота си, дома си на антропософията. Тя беше истински отдадена на антропософския път на познание, винаги беше готова да приеме приятелите, беше на разположение на всички, които се нуждаеха от разговори на духовни теми и съвети, много често и от конкретна помощ за трудни житейски проблеми. Нейната безгранична всеотдайност и дълбокото познаване на произведенията на Рудолф Щайнер я правеха изключително уважаван и ценен човек и антропософ. Всичко, което Светла правеше за антропософията беше продиктувано от стремежа и да бъде полезна на хората и да допринесе за нейното популяризиране. Тя притежаваше висока ерудиция в областта на литературата и изкуството, която изключително много и помагаше в общуването с хората. Разбираще необходимостта от развиването на практическите антропософски дейности в България и работеше и съдействаше на всички, които искаха да ги приложат у нас. Участваше много активно в организирането на

празниците, в лекториите, в целия ни антропософски живот.

Светла беше основател на дружество „Михаил“ и един от учредителите на първото в България „Сдружение по Валдорфска педагогика“. Повече от три десетилетия в нейния дом се провеждаха всички значими национални антропософски инициативи: лекции, семинари срещи с европейски антропософи, там тя ръководеше и групи по „Работа с биографията“. Там се правеха сбирките на младежката антропософска група и по арт-терапия, и на „Християнската общност“, и на Валдорфската педагогика, и на още много други дейности. За мнозина от хората първата среща с антропософията ставаше при Светла. Това нейният дом с пълно право можеше да се нарече - Антропософски дом.

Какво ни остави Светла? Какво ни завеща? Михаиловият импулс, който носеше в сърцето си и, който искаше да предаде на другите, светла вяра в развитието и разпространението на антропософските идеи в България и прилагането им на практика, истинско човешко, сърдечно общуване и много, много Светлина и Любов! Светла остава завинаги свързана с Антропософията и с нас!

Вихра Бояджиева

Михаил Кендеров

В бездъното око на времето

Стихове
и
афоризми

НОВИ КНИГИ НОВИ КНИГИ НОВИ КНИГИ

„Животът е само един миг между две вечности“ - казва Платон, но когато този живот е на творец, приел и пресътворил духовното като свое вдъхновение, мигът и вечността се сливат в безсмъртието на неговото слово. По инициатива на Владимир Комаров и Христо Маринов стана възможно да се издаде малка книжка с творчеството на поета антропософ Михаил Кендеров.

Ето какво ни казва той за себе си:

„ Изживях младостта си във времето, когато други ни пишеха биографиите. Не съм репресиран. Бях декласиран още преди старта, като хиляди българи от моето поколение. Завърших гимназия в гр. Пазарджик, а след това и вечерен механотехникум в гр. Шумен.. Издал съм една стихосбирка „Ехо от голямото мълчание“. Женен съм за доц. д-р Иванка Кирова. Имам дъщеря Надежда и внуци Александър и Антъни.“

П О К А Н А ЗА РЕДОВНО ГОДИШНО ОБЩО СЪБРАНИЕ НА АНТРОПОСОФСКОТО ОБЩЕСТВО В БЪЛГАРИЯ 2016г.

Управителният съвет на СНЦ „Антропософското общество в България“ уведомява всички членове на Обществото, че свиква редовно общо годишно събрание на 27-ми март 2016г. (неделя). Събранието ще се проведе в гр. София, ул. „Цар Калоян“ № 6, хотел „Рила“, ет. 1, зала 2

Начало на Общото събрание – 13:00ч.

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад от Председателя;
2. Отчет за приходите и разходите;
3. Обсъждане и изказвания по докладите и дейността;
4. Избор на органи за нов мандат на УС и председател;
5. Гласуване на решения за бъдеща дейност.

Молим всички участници в събранието да носят членските си карти, тъй като ще се гласува с вдигане на розовата членска карта.

Възкресение Христово, икона от 17 век

АНТРОПОСОФСКИ ГРУПИ

ВАРНА

Антропософска група
„**Михаилова ковачница**“
Радослава Ангелова
тел. 0878 478 638

Група „**Духът на Петдесетница**“
Веселина Радкова
тел. 0888 515 174
Радослава Ангелова

ПЛЕВЕН

Антропософска група „**Светилник**“
Галина Трифонова
тел. (064) 840 564; 0888 632 206

СОФИЯ

Група „**Михаил**“
Лалка Фингарова, тел. (02) 868 99 49;
0888 263 741

Антропософски кръг „**Аристотел**“
Доц. д-р Иванка Кирова,
тел. (02) 831 78 74

Група „**Рудолф Щайнер**“
Александър Бояджиев
тел. 0888 406 095

Група за художествена работа с
Мистерийните драми
Христо Маринов: 0879 058 241

Група „**Ариадна**“
Диана Ботушарова
тел. (02) 840 7643; 0879 923 866

Група „**Ното ехегсео**“
(Упражняващият човек)
Диана Ботушарова
тел. (02) 840 7643; 0879 923 866

Група „**Космософия**“
Лиана Антонова, тел. (02) 856 67 35

**Курсове по антропософска
социална арт-терапия**
За връзка:
Снежана Бечева 0887 049 946
Вихра Калапишева 0887 152 335.
Нина Стамова 0886 214 803

СТАРА ЗАГОРА

Група „**Антропос-София**“
Дора Петрова, тел. (042) 643 500

Група „**Рудолф Щайнер**“
Георги Акабалиев, тел. 0878 398 509

Група „**Клуб на родителите**“
Иглика Ангелова, тел. 0885 910 339,

Социална художествена терапия
„**Дъгата на Дочка**“
Дора Петрова, тел. (042) 643 500

ТЪРГОВИЩЕ

Група по лечебна педагогика
Константин Адамов
тел.: (0601) 811 07; (0899) 609 516

ЯМБОЛ

Група „**Светлина**“
д-р Ива Манева, тел. 0887 179 057

**ФОНД за НАБИРАНЕ
на СРЕДСТВА
за закупуване на
Антропософски дом
в София (към АОб)**

Дарителски сметки:
BGL BG24UNCR76301075590031
USD BG10UNCR76301175509595
EUR BG07UNCR76301475508630

Текуща наличност: 3425 лв.

За контакти:

Георги Акабалиев – 0878 398 509
Александър Бояджиев – 0888 406 095
БЛАГОДАРИМ !

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Христина Ангелова
Веселина Велкова
Диана Ботушарова
Юлия Стоянова
Георги Акабалиев
Тел: 0889 291988; 0877 587857
e-mail: vestnik@aobg.org
уебсайт: www.aobg.org

Отговорност за съдържанието на публикуваните материали носят единствено техните автори.